

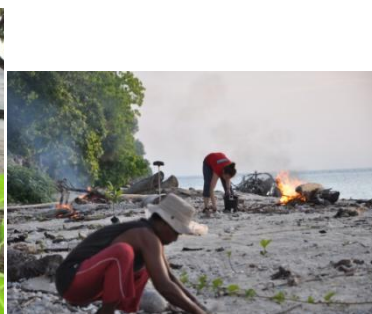
Drazí přátelé,

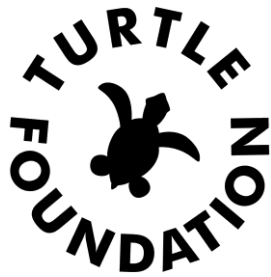
než jsem přijela v březnu 2014 do Indonésie, myslela jsem si, že jsem připravená tu pracovat. Přece jen v téhle zemi už jsem předtím byla 4x, vím toho spoustu o želvách, znám místní jazyk.. Teď se směji tomu, jak jsem si to mohla myslet, jako už několikrát v mém životě mé idealistické představy narazily na realitu.

Květen 2014 byl měsícem dvou extrémů – naprosté spokojenosti až slz dojetím na ostrovech a totální bezmoci a naštvání nad problémy v kanceláři.

Začátek května jsem strávila ve společnosti **účtů** - 2. - 4. 5 jsem zkontrolovala všechny účty od ledna do března. Vynořilo se z toho spousta otázek na vedení. Zřejmě na ně přece jen myslím moc evropsky, ale některé věci prostě musí být v pořádku.

5. 5. 2014 mě od účtů vysvobodili **dobrovolníci**. S Evou (ČR) a Leem (Německo) jsme se na 16 dní vydali na ostrovy. Dalo by se to charakterizovat slovy „tyrkysově moře, želvy, klid, houpací síť i smysluplná práce...“ S Evou jsem se seznámila v březnu 2013 na cestovatelském festivalu Kolem světa v Praze. Povíдалa jsem tam o Indonésii a o želvách a po skončení promítání Eva přišla s otázkou, jak by mohla pomoci. Zůstaly jsme v kontaktu a Eva teď dorazila se svým německým přítelem k nám do Indonésie z Nového Zélandu, kde poslední měsíce pracovali. Užili si pozorování želv, vypouštění právě vylíhlých mláďátek i plavání s želvami na Mataze, především nám ale strašně moc pomohli! Během těch společných 16ti dní jsme uklidili všechny odpadky, které se na ostrov Bilang-bilangan během let přinesl příliv. V den, kdy jsme odjížděli, tu nebyl jediný 2cm velký papírek ani plastová láhev. Vše hořlavé jsme spálili spolu s kmeny stromů, které na ostrov také přinesl příliv. Bohužel v Indonésii není jiná možnost jak se odpadu zbavit, státní systém na svoz odpadu zatím neexistuje. Sklo je připravené k odvozu na Borneo. Vždycky mě udiví, kolik toho moře dokáže přinést. Byla to tvrdá práce, ale ty 2h denně se vyplatily. Želvám teď odpadky nebudou překážet ve vyhrabávání jámy pro snůšku a mláďata zase v odpadcích neuvíznou při cestě do moře. Děkuji, Evo a Leo, dobrá práce!

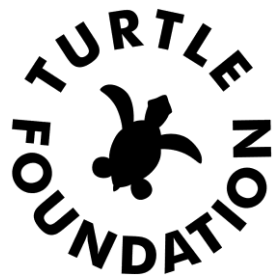

Výsledkem těch 16 dnů byl nejen **uklizený ostrov**, ale také zvýšení motivace ochranářů. Když viděli, jak dobrovolníci tvrdě pracují, po několika dnech, kdy zkoumavě pozorovali, kdy už nás to přejde, poprvé v životě uvěřili, že ostrov může být čistý. Uvěřili, že pokud budeme všichni společně pracovat, jak nejlépe umíme se společným cílem, že toho cíle můžeme dosáhnout. Přidali se. Vidět 8 lidí na pláži společně pracovat pro 1 věc, vidět, jak odpadky mizí a lidé se usmívají, protože vidí výsledek své práce, to byl pro mě jeden z nejsilnějších zážitků v posledních měsících. Ano to byl ten okamžik slz dojetí, který jsem zmínila na začátku svého dopisu. Samozřejmě, že další příliv přinese další odpadky, ale bude jich každý den jen pár, žádné tuny za roky a roky nashromážděného odpadu. Z uklizeného ostrovu mám nesmírnou radost a považuji to za veliký úspěch.

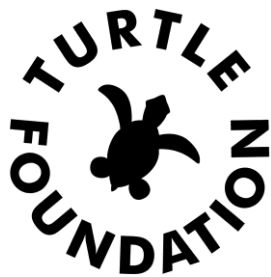
Myslím, že jednou z hlavních příčin výše popsaného úspěchu je skutečnost, že Eva a Leo strávili na ostrovech celkem dost času (16dní). Stihli si vydechnout po příjezdu, prozkoumat ostrov, užít si želvy, měli dost času na práci i na to, aby se spřátelili s místními ochranáři. **Výborně se začlenili do týmu ochranářů.** Všichni společně jsme hráli ping-pong, šachy, lovili jsme ryby, Leo se od Berlyho naučil vytvářet krásné věci z kokosu a udělal si dárky pro svou rodinu v Německu. Ochranáři hráli na kytaru, společně se vařilo, koukalo na filmy a povídalo – asi se nikdy úplně nevymaním z role překladatele, ale ochranáři s dobrovolníky trénovali i angličtinu a musím říct, že se zlepšují... Eva mi nakreslila sérii obrázků, kterou budu používat ve školách při výuce angličtiny a env. témat. Věřím, že když bude učení pro děti zábava, mnohem snáze si věci zapamatují. Obrovský přínos Evy a Lea byl i v tom, že ochranáři teď konečně vnímají dobrovolníky jako normální lidi, kteří mohou jíst všechno, mohou tvrdě pracovat a s kterými může být i sranda 😊

Další věc, která mi na ostrovech udělala obrovskou radost, je, že **jsme začali produkovat vlastní kokosový olej**. Určitě si všichni jasně vybavujete, jak nesnáším palmový olej a jak všechny v ČR přesvědčuji, aby si v obchodech dávali pozor, co kupují a tomuto oleji se vyhýbali. Nejen, že není zdravý, ale jeho produkce způsobuje kácení původních deštných lesů, ubývání stovek druhů rostlin a živočichů včetně orangutanů a jiných kriticky ohrožených druhů. Produkce palmového oleje způsobuje ale i erozi, znečištění řek hnojivy, které se na plantážích používají, a mnoho dalších problémů. Pokud Vás téma zajímá podrobně, podívejte se na film Zelená poušť, který o této problematice v Indonésii natočil můj kamarád Michal Gálik (<http://www.greendesertmovie.com/>). Protože Indonésie a Malajsie jsou největší producenti palmového oleje na světě a olejné plantáže tu potkáte na každém kroku, většina obyvatel Indonésie dnes tento olej používá. A používal se i na ostrovech. Mluvila jsem s ochranáři o této problematice a dohodli jsme se, že zkusíme vyrábět kokosový olej, který je v Indonésii původní a už téměř zapomenutý. Koupila jsem stroj na jeho výrobu a nedokážu Vám popsat, jak moc jsem byla na ochranáře hrdá, když jsem viděla, s jakým zápalem se vrhli do práce. Byli moc spokojení, že už první pokus se jim povedl a nadšeně začali olej používat na vaření. Držte nám palce, snad klukům zápal vydrží a nebudeme muset dál přispívat k ničení indonéské přírody.

Poslední věc, z které mám opravdu radost, jsem zmiňovala už v minulém zpravodaji. Na ostrovech začínají klást svá vejce karety pravé. Během těch 16 dnů, co jsem na ostrovech v květnu byla, jsme pozorovali 4 samice tohoto kriticky ohroženého druhu. To je víc než za půlku minulého roku. Doufám, že budou přicházet i v budoucnu a my tak budeme kromě ochrany karet obrovských přispívat i k ochraně karet pravých.

Při čtení předchozích stránek jste, věřím, pochopili, proč jsem na začátku napsala, že jsem byla na ostrovech extrémně spokojená. Mám ty ostrovy nesmírně ráda a nejrady bych tam byla pořád, jsou pro mě tím pravým místem. K ochraně přírody ale patří i jiná práce než přímá ochrana, je třeba se starat o peníze, je třeba dělat PR i komunikovat s vedením Turtle Foundation v Německu a Švýcarsku. A k tomu je potřeba internet, který na ostrovech není. 21. 5. 2014 jsem se tedy vrátila do města. Tanjung Redeb není hezké město k žití. Není tu jediný park, všude se prohánějí plechové stroje aut a motorek. Lepší to není ani za městem, všude palmy olejné, pokud chcete jet někam na výlet, potřebujete několik dní, což ne vždycky máte. Ve městě jsem tedy odsouzená k tomu být v kanceláři a pracovat a pracovat. Kdyby byla ta práce příjemná a bez problémů, zvládla bych to dobře, jenže realita je teď bohužel jiná. Tanjung Redeb a práce v kanceláři pro mě v květnu představovala extrém totální bezmoci a naštvání. Naštěstí už v tunelu začíná svítat a z dálky probleskuje řešení.

Otázky ohledně účtů, které se vynořily začátkem května, do teď nejsou dořešené a je už téměř jisté, že indonéské vedení projektu bude muset být vyměněno. Jsem Turtle Foundation velmi vděčná, že zvolila toto řešení a nerozhodla se projekt dál nedotovat, což by bylo rovněž pochopitelné řešení. Ukončení dotací by způsobilo zrušení projektu a to by nejvíc ze všeho odnesly samotné želvy, které žádné potíže nezpůsobily. Z ostrovů by se zase začaly krást želví vejce na jídlo a populace ohrožených plazů by dál klesala. Odnegli by to ale také skvělí ochranáři na ostrovech, kteří dělají svou práci, jak nejlépe umí. Jak jsem řekla, Turtle Foundation vymění jen místní vedení projektu, za což jsem jim velmi vděčná a věřím, že to do budoucna pomůže předejít podobným potížím a hrozbám. Uvědomuji si ale také, že příští období, kdy nastane zmiňovaná výměna, nebude jednoduché, budou se tvořit nová pravidla, bude se hodně plánovat a spoustu věcí řešit nejen uvnitř organizace, ale i s místní vládou, která ochranářským projektům otevřeně hází klacky pod nohy. I když jsem z toho už někdy unavená, naštvaná a nešťastná, slibuji, že to vydržím a že uděláme všechno, co bude v našich silách, aby projekt běžel čím dál tím lépe. Držte nám prosím palce, ať to všechno dobře zvládneme.

Posílám pozdravy z Bornea a těším se na maily od Vás

Hana Svobodová

<http://www.facebook.com/pages/morskezelvy.cz/607230715971714?ref=ts&fref=ts>

